

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра судоустрою та прокурорської діяльності

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«СУДОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Судове адміністрування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 13 с.

Розробник:

Овсяннікова Ольга Олександрівна,
доцентка кафедри судоустрою та прокурорської діяльності,
кандидатка юридичних наук

Затверджено на засіданні кафедри судоустрою та прокурорської діяльності
(протокол № 11 від 07 червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри судоустрою та прокурорської діяльності
(протокол № 8 від 07 червня 2022 р.)

Завідувачка кафедри - Лідія Миколаївна Москвич, докторка юридичних наук,
професорка

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Судове адміністрування
Вид навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Овсяннікова Ольга Олександрівна, доцентка кафедри судоустрою та прокурорської діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидатка юридичних наук, доцентка
Контактний телефон	057-704-92-78
E-mail	o.o.ovsyannikova@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. Вул. Пушкінська, 77, ауд. 29
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 4786155743, код доступу: 92DUAF

Анотація навчальної дисципліни.

Судове адміністрування - навчальна дисципліна, в рамках якої відбувається системне викладання основних теоретичних положень, що стосуються процесів адміністрування судової діяльності.

У пропонованому курсі розглядаються питання належного забезпечення органів судової влади, оптимальної побудови структури суду та його апарату, визначення видів і змісту актів судової влади, які регламентують організацію роботи в суді, базових понять судового адміністрування, а також здійснюється аналіз нормативного матеріалу, який регулює правовідносини, що складаються у сфері управління рухом справ у судах.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в сфері процесів адміністрування судової діяльності.

Завдання:

- вивчення актуальних проблем теорії судового адміністрування та напрямів сучасних наукових досліджень у цій галузі;
- визначення прикладних проблем реалізації правовідносин, які виникають, здійснюються і припиняються під час організації роботи суду та

напрямів подальшого вдосконалення законодавства, що регламентує організацію та діяльність апарату суду;

- вивчення основних категорій судового адміністрування, засад діловодства у судах, стандартів належного забезпечення судової діяльності, правового статусу осіб, які займають адміністративні посади в судовій системі;

- дослідження сутності і значення етичних та антикорупційних стандартів судового адміністрування, критерій оцінки ефективності роботи суду, основних напрямків комунікації судової гілки влади із суспільством;

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми. Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Адміністративний процес», «Конфліктологія».

Кореквізити: «Правоосвітня діяльність органів юстиції», «Теорія та практика конституційного судочинства»

Постреквізити: «Комунікації суду», «Судовий кадровий менеджмент», «Правове забезпечення роботи суду».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД-1. Демонструвати знання й розуміння проблем судового адміністрування в сучасній науці судового права.

РН НД-2. Аналізувати систему детермінант розвитку теорії судового адміністрування.

РН НД-3. Доводити епістемологічну правомірність висунення теоретичних альтернатив при проведенні наукових досліджень окремих аспектів судового адміністрування.

РН НД-4. Демонструвати вміння формулювати нові гіпотези та наукові проблеми в галузі науки судового адміністрування, обирати належні напрями й відповідні методи для їх дослідження.

РН НД-5. Прогнозувати на підставі аналізу генези інституту судового адміністрування можливі варіанти його подальшого розвитку

РН НД-6. Інтерпретувати інститут судового адміністрування у цілому або окремі його субінститути як об'єкти науково-правових досліджень в галузі судового права.

РН НД-7. Інтерпретувати основні напрями глобалізації правосуддя та інтернаціоналізації стандартів судового адміністрування та визначати специфіку судового адміністрування в різних правових системах та

юрисдикціях.

РН НД-8. Охарактеризувати методологічні аспекти взаємодії науки судового адміністрування й практики організації роботи суду.

РН НД-9. Здійснювати критичний аналіз законодавства, що регулює організаційні і процесуальні основи судового адміністрування, та висловлювати ґрунтовні пропозиції щодо його вдосконалення.

РН НД-10. Передбачати негативні тенденції розвитку інституту судового адміністрування та аргументувати необхідність їх припинення.

РН НД-11. Охарактеризувати методи дослідження ефективності інституту судового адміністрування у цілому та окремих його субінститутів.

РН НД-12. Проаналізувати інноваційні методики судового адміністрування та шляхи їх впровадження у практичну площину.

РН НД-13. Інтерпретувати інститут судового адміністрування як об'єкт науково-правових досліджень в судовому праві.

РН НД-14. Визначати індикатори дієвості інституту судового адміністрування.

РН НД-15. Демонструвати знання законодавства, яке регламентує організацію роботи суду, та вміння аналізувати практичні аспекти його застосування.

РН НД-16. Здійснювати правовий комплаєнс в межах професійних обов'язків суддів і працівників апарату суду.

РН НД-17. Аналізувати обумовленість девіантної поведінки суддів та співробітників апарату суду та визначити шляхи усунення її причин.

РН НД-18. Демонструвати знання й розуміння діяти відповідно до вимог деонтологічних засад у професійній діяльності суб'єкта судового адміністрування.

РН НД-19. Застосовувати методики юридичного менеджменту в організації роботи судової установи.

РН НД-20. Використовувати міжнародні стандарти судового адміністрування, у тому числі рішення Європейського суду з прав людини та інших міжнародних судів, під час удосконалення практичних аспектів організації роботи суду.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
	1. Роль та завдання суду в сучасному суспільстві.	1. Роль та завдання суду в сучасному суспільстві.	10
	2. Структура суду.	2. Структура суду.	10

	3. Зарубіжний досвід судового адміністрування.	3. Зарубіжний досвід судового адміністрування.	8
	4. Основи адміністрування у судах України.	4. Основи адміністрування у судах України.	10
	5. Етичні та антикорупційні стандарти судового адміністрування. Правовий статус осіб, які займають адміністративні посади в судах.	5. Етичні та антикорупційні стандарти судового адміністрування. Правовий статус осіб, які займають адміністративні посади в судах.	10
	6. Основи діловодства у суді.	6. Основи діловодства у суді.	8
	7. Управління «рухом справ» у суді.	7. Управління «рухом справ» у суді.	8
	8. Комунікації суду та зв'язки з громадськістю.	8. Комунікації суду та зв'язки з громадськістю.	8
	9. Оцінка ефективності роботи суду.	9. Оцінка ефективності роботи суду.	8

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
	1. Роль та завдання суду в сучасному суспільстві.	1. Роль та завдання суду в сучасному суспільстві.	110
	2. Структура суду.	2. Структура суду.	
	3. Зарубіжний досвід судового адміністрування.		

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- доопрацювання матеріалів лекцій;
- робота у студентському науковому гуртку кафедри;
- наукове повідомлення за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо навчального курсу та його презентація;
- розробка кейсів;

- розробка схем, таблиць, слайдів з тем навчальної дисципліни;
- підготовка тематичних презентацій;
- підготовка та публікація наукових статей, тез;
- анотування наукових статей і монографій;
- здійснення аналізу законопроектів та змін до законодавства тощо.

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Кодекс суддівської етики: затв. XI черговим з'їздом суддів України 22 лютого 2013 р. URL: <http://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki%281%29.pdf>
2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (в редакції від 30.09.2016) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Положення про автоматизовану систему документообігу суду: затв. рішенням Ради суддів України № 30 і наказом ДСА України № 188 від 26.11.2010 р. URL: http://court.gov.ua/organy_samovrjaduvannja/2313133ds564/.
4. Положення про Державну судову адміністрацію України: затв. рішенням Ради суддів України від 22.10.2010 р. № 12. URL: <http://court.gov.ua/olsa>
5. Положення про збори суддів Вінницького апеляційного адміністративного суду: ЗАТВ. Рішенням зборів суддів Вінницького апеляційного адміністративного суду № 16 від 30 червня 2015 р. URL: <http://www.vaas.gov.ua/about/polozhennya-pro-zbori-suddiv-vaas/>
6. Положення про помічника судді: затв. рішенням Ради суддів України 18.05.2018 № 21 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr021414-18#Text>
7. Порядок здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо конфлікту інтересів в діяльності суддів та інших представників судової системи та його врегулювання: Затв. Рішенням Ради суддів України від 4 лютого 2016 р. № 2 URL: http://court.gov.ua/konflikt_interesiv/PORADOK.
8. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

9. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р., № 2939-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
10. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р., № 3262-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>
11. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р., № 1700-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
12. Про затвердження Типового положення про апарат суд [Електронний ресурс] : наказ Держ. суд. адмін. України від 8 лютого 2019 року N 131 URL : <https://ips.ligazakon.net/document/SA19031>.
13. Про Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021 – 2023 роки: затв. Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2312021-39137>
14. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402 -VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
15. Типова посадова інструкція головного спеціаліста із забезпечення зв'язків з засобами масової інформації (прес-секретаря): ЗАТВ. наказом ДСА України від 6 листопада 2013 р. №145 URL: <http://dsa.court.gov.ua/dsa/14/4564563khgkjgg/>.
16. Щодо обмеження впливу суддів, які займають адміністративні посади: Рішення РСУ № 37 від 03.09.2021 URL: <http://rsu.gov.ua/en/events/risenna-rsu-no-37-vid-03092021-sodo-obmezenna-vplivu-suddiv-aki-zajmaut-administrativni-posadi>
17. Щодо оцінювання діяльності суддів, якості правосуддя і поваги до незалежності судової влади: Висновок № 17 (2014) від 23 жовтня 2014 р. Консультативної ради європейських суддів при Комітеті Міністрів РЄ URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/58F4A4DD76AACFD0C2257D87004971A6](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/58F4A4DD76AACFD0C2257D87004971A6).
- 18.

Література

Основна література

1. Вон Д., Петрова Н., Філіпенко Д., Мухін Ю., Солдатенко І., Земляной В. Зв'язки із громадськістю в судах : навчально-практичний посібник для суддів і працівників апарату судів. – К. : ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2015. – 232 с.
2. Документи Консультативної ради європейських суддів: упоряд. А. О. Кавакін. – К.: Ін Юре, 2015. – 772 с.
3. Зарецька І., Сергієнко В. Кадрова політика в суді: сучасний досвід / Валерія Сергієнко, Ірина Зарецька. – К.: Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), 2016. – 322 с.
4. Керівник апарату суду: вступ до професії : посіб. з теми «Управління судом» / кол. авторів: Л. М. Москвич, І. В. Назаров, І. М. Осика, О. В. Сердюк [та ін.]. – Київ, 2013. – Кн. 1. – 142 с.
5. Кібець В.О. Зарубіжний досвід у сфері судового управління / В.О. Кібець // Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». - Випуск № 4/2017. – С. 262
6. Овсяннікова О.О. Доступність правосуддя як чинник, що впливає на формування громадської думки щодо судової влади / О. Овсяннікова // «Право і суспільство. - №4. – 2018. – С. 48-54.
7. Овсяннікова О.О. Безсторонність суду як елемент справедливої судової влади / О. Овсяннікова // Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». - № 2/2020.
8. Правові основи судового адміністрування та судової діяльності: навч. посіб. / [Л.М. Москвич, О.О. Овсяннікова, А.В. Іванцова та ін.]. – Харків : Право, 2019. – 396 с.
9. Правовий статус осіб, які займають адміністративні посади в суді : монографія / О. Ю. Дудченко. – Х. : Право, 2015. – 160 с.
10. Судове адміністрування : навчальна програма дистанційного курсу (в режимі онлайн) [Електронний ресурс]. – Київ, 2016. – 330 с. – Режим доступу : http://www.fair.org.ua/content/library_doc/curriculum_court_adm_online.pdf
11. Шпенова П.Ю. Апарат суду в системі організаційного забезпечення судової діяльності / П.Ю. Шпенова. – Юридична думка, 2019. – 180 с.

Додаткова література

1. Голобутовський Р.З. Характеристика загальних і спеціальних функцій публічної служби в органах судової влади. Адміністративне та митне право. Правова позиція. № 1 (22), 2019. URL: [http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3405/1/% -12-16.pdf](http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3405/1/%-12-16.pdf)

2. Застосування системи оцінювання роботи суду: Методичний посібник // Розроблено та рекомендовано експертами Проекту USAID «Справедливе правосуддя»; Затверджено Радою суддів України. – Київ, 2016. – 182 с. - Режим доступу: <http://rsu.gov.ua/uploads/article/cpeguidelines2016web-60a66d2465.pdf>

3. Світові моделі державного управління: досвід для України / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка, Х. М. Дейнеги. – К. : НАДУ, 2012. – 612 с.

4. Хайдарова І.О. Правовий статус осіб, що займають адміністративні посади у Вищому антикорупційному суді / І. Хайдарова. - Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2019. - № 1 . – С. 94-101.

5. Шевченко А. В. Функції кадрової роботи в судовій системі / А.В. Шевченко // Право і суспільство. - № 2 (частина 2) / 2020. – С. 241-246

Інтернет-ресурси

1. Сайт Верховного Суду України – <http://www.scourt.gov.ua/>
2. Сайт Ради суддів України – <http://rsu.gov.ua/>
3. Сайт Вищої ради правосуддя – <http://www.vru.gov.ua/>
4. Сайт Державної судової адміністрації України – <http://court.gov.ua/>
5. Сайт Національної школи суддів України – <http://www.nsj.gov.ua/ua/>
6. Сайт Ради Європи – <http://www.coe.kiev.ua>

СЕНМК

Стандартизований навчально-методичний комплекс (бібліотека НУЮАУ). URL: <http://library.nulau.edu.ua/>.

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити

аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Судове адміністрування» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння здобувачами освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34